

Stanisław Józef Woś

Fotograf, malarz i rysownik, także organizator wystaw. Wykładowca w Warszawskiej Szkole Fotografii. W latach 1977-1981 studiował w PWSSP w Gdańsku. Członek ZPAF. Urodzony w 1951 roku w Jeżowych.

W latach 1985-1995 założył i prowadził Klub "Pacamera" w Suwałkach, jedną z najważniejszych polskich galerii fotograficznych, w której odbyły się m.in. znaczące ogólnopolskie wystawy: "Drzewo" (1991), "Kamień" (1993), "Niebo" (1994). Był liderem bardzo ważnego dla fotografii polskiej lat 90. ośrodka suwalskiego, skupionego wokół klubu "Pacamera" (m.in. Grzegorz Jarmocewicz, Jarosław J. Jasiński, Radosław Krupiński, Tadeusz Krzywicki, Tomasz Michałowski, Ewa Przytuła). Ostatni duży pokaz prac tych artystów "Rytuały i symbole. Artyści z kręgu Pacamera Club w Suwałkach" miał miejsce w 1999 w Galerii Arsenał w Suwałkach.

Od 1973 roku Woś brał udział w wystawach zbiorowych i konkursach fotograficznych. Pierwsze wystawy jego fotografii ("Portret i architektura", MDK, Elbląg; "Obrazy zapamiętane", SDK, Elbląg) oraz rysunku ("Mój świat", MDK Elbląg) odbyły się w 1978 roku. W latach 80. jego twórczość była bardziej skonceptualizowana i zgrafizowana, poszukująca idei znaku prowadzącego w stronę symbolu ("Kształt morza", "Przymierze ze światłem"). Takie prace pokazał na ekspozycji Polska Fotografia Intermedialna lat 80-tych (BWA Poznań, 1988). W tym czasie fotografia w jego koncepcji zbliżyła się do zagadnień, jakie badał w rysunku ("Skrótowość" i "Szkicowy charakter"), poszukując także "surowości" i "prawdy". W 1989 brał udział w dużej ekspozycji przygotowanej przez Urszulę Czartoryską "Spojrzenia - Wrażenia. Fotografia Polska lat 80-tych ze zbiorów Muzeum Sztuki w Łodzi".

W latach 90. jego twórczość skoncentrowana była na szeroko interpretowanym pejzażu poszukując znaczeń symbolicznych (cykl "Pejzaż Mistyczny"). Metoda artysty polegała na wykorzystaniu wielokrotnej ekspozycji fotografowanego motywu bez dodatkowego oświetlenia. Grafizacja obrazu przypominała nieco metodę stosowaną od lat 80. przez Krzysztofa Pruszkowskiego, ale prace Wosia miały z założenia zdecydowanie bardziej sakralny charakter. Łączyła ich graficzność i synteza będące wynikiem zacierania kształtów fotografowanego pejzażu. Ważne znaczenie dla rozwoju jego twórczości miały wystawy: "Pojawia się znak" (Mała Galeria ZPAF-CSW, Warszawa 1993), "Pejzaż mistyczny" (Galeria FF w Łodzi, 1994), oraz "Z ciemności i ze światła" (Galeria "pf" w Poznaniu, 1996). W 1994 roku wystawiał w Kopenhadze na Copenhagen Visual Photo Festival. W serii Słońce, Cień i Fala stosował elementy wywodzące się z tradycji abstrakcji geometrycznej, w czym nawiązał także do polskiego konstrukttywizmu, który połączył z siłą i witalnością nostalgicznej przyrody, przywodzącej tradycję dziewiętnastowiecznego malarstwa nokturnowego. W 1996 roku brał udział w wystawie "Blżej fotografii" (BWA Jelenia Góra), która była podsumowaniem dotychczasowych rozważań na temat problemu "fotografii fotogenicznej" ("czystej") i okazała się najważniejszą manifestacją tej postawy w latach 90.

W drugiej połowie lat 90. prace Wosia były nagradzane na najważniejszych polskich konkursach m.in. na Konfrontacjach Fotograficznych w Gorzowie Wielkopolskim: XXIV w 1994 roku (wyróżnienie), XXV w 1995 roku (II nagroda), XXVI w 1996 roku (III nagroda), XXVII w 1997 roku (II nagroda), oraz na Biennale Krajobrazu Polskiego w Kielcach: XIII w 1995 roku (III nagroda) i XIV w 1997 roku (I nagroda). W końcu lat 90. i na początku XXI wieku Woś jeszcze bardziej grafizował swe prace, specjalnie je tonując i wklejając na zasadzie kolażu płatki złota, przez co jego fotografie uzyskały wymiar pracy unikatowej, niekiedy o bardzo

malarskim charakterze. Właściwie są one nie do powtórzenia, gdyż wykorzystywał w nich naświetlania kilku negatywów. Od końca lat 90. fotografował także góry, które w jego interpretacji nabierały symboliczno-ekspresyjnego znaczenia. Mają one charakter unikatowych grafik. Warto podkreślić, że w jego interpretacji artystycznej fotografia nie jest fotogeniczną koncepcją, ale środkiem realizacji sztuki, podobnie jak malarstwo, gdzie już tytuły obrazów sugerują wspólną ontologiczną proveniencję ("Oko nieba", "Stygmat", "Obraz ciemności", "Otchłań").

W 2002 roku brał udział w wystawie Wokół dekady. Fotografia polska lat 90. oraz w III Międzynarodowym Biennale Fotografii i Sztuk Wizualnych w Liege w Belgii. Dużą rolę przywiązuje do tytułów poszczególnych zdjęć (np. "Dzień, w którym zgasło słońce", 1999). Jest także interesującym malarzem abstrakcjonistą bliskim tradycji symbolizowania, poszukującym sfery religijnej w typie zapoczątkowanym przez twórczość Stanisława Fijałkowskiego.

Prace w zbiorach: Muzeum Sztuki w Łodzi, Centrum Sztuki Współczesnej "Zamek Ujazdowski" w Warszawie, Stadtbibliothek Paderborn (Niemcy).